سەماحەتی حەکیم فەلسەفەی سنووری دانان بەرپرچدانەوەیە نەك تۆڵە

لە دەیەمین وانەی ڕەمەزانی لە بەرواری 9-4-2023، بەڕێز عەمار حەکیم سەرۆکی ڕەوتی حیکمەی نیشتمانی بەردەوام بوو لە باسکردنی پەیامی ئیمام زەین ئەلعابدین کوڕی حوسەین(سڵاوی لێ بێت) و گەیشتە سەر باسی مافەکانی دەست و ئەو ئەو کارانەی لەسەری دەکەوێت، کە یەکیان دزیکردنە و گوتی فەلسەفەی سنوور دانان بریتییە لە بەرپەرچدانەوە نەك تۆڵە کردنەوە و ڕق هەڵگرتن، ڕوونیشی کردەوە کە کە بەپێی ئەوەی باس کراوە کە بڕینی دەست وەك سزایەکی دزیکردن لەسەرەتای پەنجەکان بووە، وەك ئاماژەیەك بە سنووردانانێك بۆ دزی کردن، گوتیشی ئەو مەرجانەی بۆ ڕاگرتنی دزی کردن هەیە بریتین لە:

- کەسێکی پێگەیشتوو بێت.
- عاقڵ بێت.
- بژاردە بێت.
- ناچار نەبووبێت دزی بکات.
- بڕی پارە دزراوەکە ڕوبعە دینارێکی زێڕ بێت.
- بڕی پارە دزراوەکە شاراوە بێت، یان لەشوێنێك هەڵگیرا بێت.
- هیچ سزایەك نایگرێتەوە گەر خواردنی دزی بێت لە ساڵەکانی نەبوونی و وشکەساڵی
- ئەوەی دزیکردووە پارەکەی بردبێت نەك تەنها سەیری کردبێت.
- گەر دزەکە قوفلی شکاندبێت.
- نابێت دزەکە باوکێك بێت کە پارەی کوڕەکەی بردبێت.
- دەبێت دزییەکە بە شراوەیی ئەنجامدربێت.
- دەبێت شتە دزراوەکە موڵکی کەسێك بێت.
- دەبێت دزەکە بەلانی کەم دوو جار دان بەتاوانی دزیکردنکە بنێت و دوو شایەتی دادپەروەریش لەسەر ئەوە هەبن.
- ئەو کاتەی دزەکە دان بە تاوانەکەی دەنێت دەبێت لەوپەڕی عاقڵییەوە قسەی خۆی بکات و بەزۆر و بەهەڕەشە هیچ قسەی لێ وەرنەگیرێت، قسەکەش سەبارەت بە دزیکردنەکە بێت.
- نابێت دزیکردنەکە تەنها شوبهەت بێت و یان شوبهەتی بابەتی بێت، (واتا نابێت دزییەکە تەنها بە گومان بێت و بەڵگە نەبێت).
- دەبێت دزەکە پارەکەی بە مەبەستی دزیکردن بردبێت.
- نابێت خازەن پارەکە پارەکەی بە ئەمانەت لای دانابێت و بەدزی تاوانباری بکات.
- نابێت پارە بردراوەکە وەك قەرزبووی شتێك وەرگیرابێت
- نابێت دزەکە بڵێت ئەو پارەیە بە ڕەزامەندی خاوەن پارە وەرگیراوە.

-نابێت پارەكە مولكێكی گشتی بێت.

نابێت پارەكە دەستكەوتێك بێت كە شەڕێك یان كارێك دەستی دزەكە كەوتبێت.

لەكۆتایی ڕوونیكردەوە كە مەرجەكانی دانانی سنوور بۆ ڕاگرتنی دەست بەهۆی پەنجەكان ئەوەیە كە نابب□ت دەستەكە بەهۆكارێكی دیكە ببڕێت، هەروەها نابب□ت خاوەنی پارەكە لە بڕیاری سزاكە پاشگەز بێتەوە، دەبێت دوو جار دووپاتی بكاتەوە، هەروەها ئەگەر دزەكە چەند جارێك دزی كردبێت و بەڵگەی لەسەر هەبێت، هەروەها سزا نایگرێتەوە ئەگەر دەستەكەی نەخۆشی یان دەردێكی تێدا هەبێت كە بەهۆی دەست بڕینەوە ببتە هۆكاری مردنی.